

Modül 4 (Bölüm 1)

Dijital Köprüler Kurmak: Medyanın Barış İnşası ve Sosyal Uyumdaki Gücü

*Laura Magan, MMS, İrlanda tarafından
geliştirilmiştir*

www.includememedia.eu

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Belirtilen görüş ve fikirler yalnızca yazara/yazarlara aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Avrupa Birliği veya hibe makamı bunlardan sorumlu tutulamaz.

* Atık yönetimi için lütfen bu belgeyi renkli yerine gri tonlamalı veya siyah-beyaz yazdırın. Lütfen kağıdın her iki yüzüne (çift taraflı) yazdırın ve mümkünse birden fazla slayt veya sayfayı tek sayfaya sığdırın.

Avrupa'da Çatışma Sonrası Uzlaşma Aracı Olarak Dijital Medya

www.includemedia.eu

Modül 4

Dijital Köprüler

Kurmak: Medyanın

Barış İnşası ve Sosyal

Uyumdaki Gücü

Bu Modül, dijital medyanın çatışma çözümüne, uzlaşmaya ve toplumsal birliğin kolaylaştırılmasına nasıl katkıda bulunabileceğini araştırmaktadır. Avrupa genelindeki barış inşası çabalarında hikâye anlatımı, gazetecilik ve dijital platformların rolünü vurgular.

BURADASINIZ

MODÜL 4 (Bölüm 1)

Konu 1

Avrupa'da Çatışma Sonrası Uzlaşma Aracı Olarak Dijital Medya

Dijital platformların toplulukların çatışmadan iyileşmesine, güveni yeniden inşa etmesine ve diyalogu teşvik etmesine nasıl yardımcı olduğunu inceler.

MODÜL 4 (Bölüm 2)

Konu 2

Sosyal Değişim için Hikâye Anlatımı: Barış Girişimlerini Teşvik Etmek için Dijital Medyayı Kullanmak

Perspektifleri yeniden şekillendirmede, gerilimleri azaltmada ve anlatı odaklı içeriğin gücünü karşılıklı anlayışı teşvik etmede öne çıkarır.

MODÜL 4 (Bölüm 3)

Konu 3

Barış Gazeteciliğini ve Yapıcı Diyalogu Destekleyen Avrupa Dijital Platformları

Dezenformasyonla mücadele eden, dengeli haberciliği teşvik eden ve saygılı konuşmaları kolaylaştıran dijital araçları ve medya girişimlerini analiz eder.

MODÜL 4 (Bölüm 4)

Konu 4

Vatandaş Gazeteciliğinin Sosyal Uyum Güçlendirmedeki Rolü

Tabandan gelen gazetecilik ve toplum odaklı haberciliğin dışlanmış sesleri nasıl güçlendirdiğini ve ortak anlatıları nasıl teşvik ettiğini daha birleşik bir toplum için ele alır.

Modül 4 Genel Bakış

Odak Alanı: Topluluklarda Barış İnşası

Amaç: Dijital Medyanın Avrupa Topluluklarında Barış ve Anlayışı Nasıl Desteklediği

Hikâye anlatımı ve vatandaş gazeteciliğinin barış inşasını nasıl kolaylaştırabileceğini ve çatışma sonrası toparlanmayı ve sosyal değişimi nasıl teşvik edebileceğini **vurgular. ve sosyal değişim.** Dijital medyanın toplulukları **güçlendirmek için barış inşasında bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini öğretir;** iyileşmek, bağlanmak ve **barış uzlaşmasını ve sosyal uyumu** teşvik etmek için bunu **kapsayıcı anlatılar ve vatandaş katılımı yoluyla sağlar.**

Anahtar Kelimeler: Çatışma Sonrası Uzlaşma, Barış İnşası, Uzlaşma, Sosyal Uyum, Sosyal Değişim için Hikâye Anlatımı, Barışı Teşvik Etme, Vatandaş Gazeteciliği, Yapıcı Diyalog, Çatışma Sonrası Toparlanma, Toplum Katılımı.

Modüle Genel Bakış

BURADASINIZ

Bu modül, dijital medyanın çatışma çözümüne, uzlaşmaya ve toplumsal birliğin kolaylaştırılmasına nasıl katkıda bulunduğunu araştırmaktadır. Avrupa genelindeki barış inşası çabalarında hikâye anlatımı, gazetecilik ve dijital platformların rolünü vurgular.

Katılımcılar, dijital hikâye anlatımının, çevrimiçi söylemin ve medya girişimlerinin çatışma sonrası uzlaşmayı nasıl desteklediğini, toplumsal uçurumları nasıl kapattığını ve yapıcı diyalogu nasıl teşvik ettiğini inceleyecektir.

Vaka çalışmaları, etik tartışmalar ve etkileşimli alıştırma aracılığıyla öğrenciler, çeşitli topluluklarda barışı ve sosyal uyumu teşvik etmek için dijital medyayı bir araç olarak kullanma becerilerini geliştirecektir.

01

02

03

04

Modül 4 (4 Odak Alanı)

Avrupa'da Çatışma Sonrası Uzlaşma Aracı Olarak Dijital Medya

Dijital platformların toplumların çatışmadan iyileşmesine, güveni yeniden inşa etmesine ve diyalogu teşvik etmesine nasıl yardımcı olduğunu inceler.

Sosyal Değişim için Hikâye Anlatımı: Barış Girişimlerini Teşvik Etmek için Dijital Medyayı Kullanmak

*Perspektifleri yeniden şekillendirmede, gerilimleri azaltmada ve **anlatı odaklı içeriğin gücünü** karşılıklı anlayışı teşvik etmede öne çıkarır.*

Barış Gazeteciliğini ve Yapıcı Diyalogu Destekleyen Avrupa Dijital Platformları

*Dezenformasyonla mücadele eden, dengeli haberciliği teşvik eden ve **saygılı konuşmaları kolaylaştıran dijital araçları ve medya girişimlerini analiz eder.***

Vatandaş Gazeteciliğinin Sosyal Uyum Güçlendirmedeki Rolü

*Tabandan gelen gazetecilik ve toplum odaklı haberciliğin **dışlanmış sesleri nasıl güçlendirdiğini ve ortak anlatıları nasıl teşvik ettiğini** daha birleşik bir toplum için ele alır.*

Öğrenme Kazanımları

Konu 1: Avrupa'da Çatışma Sonrası Uzlaşma Aracı Olarak Dijital Medya

- Çatışmadan iyileşme, **güveni yeniden inşa etme ve uzun vadeli barış ve işbirliğini** desteklemek için diyaloga katılma konularında dijital platformların **topluluklara** nasıl yardımcı olduğunu ve nasıl kolaylaştırdığını inceleyin.
- **Uzlaşma çabalarında ve hakikati anlatma girişimlerinde** dijital medyanın rolünü ve anlayın.
- Çatışma sonrası toparlanma için dijital medya kullanımındaki zorlukları, bunlar arasında kutuplaşmadan, dezenformasyon ve medya manipülasyonunu kapsayacak şekilde, tanımlayın.

Öğrenme Kazanımları

Konu 2: Sosyal Değişim için Hikâye Anlatımı: Barış Girişimlerini Teşvik Etmek için Dijital Medyayı Kullanmak

- Perspektifleri yeniden şekillendirme ve karşılıklı anlayışı teşvik etmede **anlatı odaklı içeriğin gücünü analiz edin.**
- Uzlaşma çabalarını ve **barış inşası projelerini öne çıkarmak için kullanılan ve dijital hikâye anlatımı tekniklerini keşfedin.**
- Çatışma çözümü ve sosyal uyum için hikâye anlatımındaki **etik değerlendirmeleri** anlayın.

Öğrenme Kazanımları

Konu 3: Barış Gazeteciliğini ve Yapıcı Diyalogu Destekleyen Avrupa Dijital Platformları

- Barış gazeteciliğini ve çatışmaya duyarlı haberciliği **destekleyen dijital araçları ve girişimleri inceleyin.**
- Bölünmüş topluluklar arasında diyalogu **kolaylaştırmada çevrimiçi platformların rolünü araştırın.**
- Anlayışı teşvik etmeye ve **şiddeti önlemeye odaklanmış Avrupalı medya projelerinin vaka çalışmalarını keşfedin.**

Öğrenme Kazanımları

Konu 4: Çatışma Önleme ve Çözümünde Sosyal Medyanın Rolü

- Sosyal medya platformlarının çatışmalar ve **barış süreçleri sırasında ve kamuoyu söylemini nasıl etkilediğini analiz eder.**
- Barışı teşvik etmede **çevrimiçi aktivizmin ve tabandan gelen dijital kampanyaların etkisini araştırın.**
- Çatışmaları körükleyen **çevrimiçi nefret söylemi ve dijital propagandayla mücadele stratejilerini öğrenin.**

Konu 1

Avrupa'da atışma Sonrası
Uzlaşma Aracı Olarak
Dijital Medya

Temel Tanımlar ve Kavramlar: Çatışma Sonrası Araç Olarak Medya

Barış İnşası için Medya: Dijital içeriğin gruplar arası anlayışı nasıl sağladığı.

Dijital Anma: Çatışmanın yeniden yaşanmasını önlemek için tarihin korunması.

Sınır Ötesi Diyalog Platformları: Bölünmüş toplulukları birbirine bağlayan çevrimiçi girişimler.

Çatışma Çözümünde Etik Hikâye Anlatımı: Sorumlu habercilik ve içerik üretimi için ilkeler.

KAVRAM Barış İnşası için Medya: Dijital içeriğin gruplar arası anlayışı nasıl sağladığı.

ÖNEMİ Dijital içerik "ötekini" insanîleştirebilir "ötekini" insanîleştirebilir, nefret söylemini çürütebilir ve geniş ölçekte gruplar arası diyalogu mümkün kılabilir.

TANIM Çatışma veya çatışma sonrası ortamlarda gruplar arasındaki gerilimleri azaltmak, anlayışı teşvik etmek ve çeşitli bakış açılarını paylaşmak için dijital medyanın (örn. videolar, bloglar, podcastler, sosyal medya) kullanılması.

ÖRNEK Barış Fabrikası (Avrupa/İsrail-Filistin) bir zamanlar görsel hikâye anlatımı ve basit empati mesajları kullanarak sınırlar ötesinde insani bağları teşvik etmek için "İsrail İran'ı Seviyor" gibi sosyal medya kampanyaları kullandı.

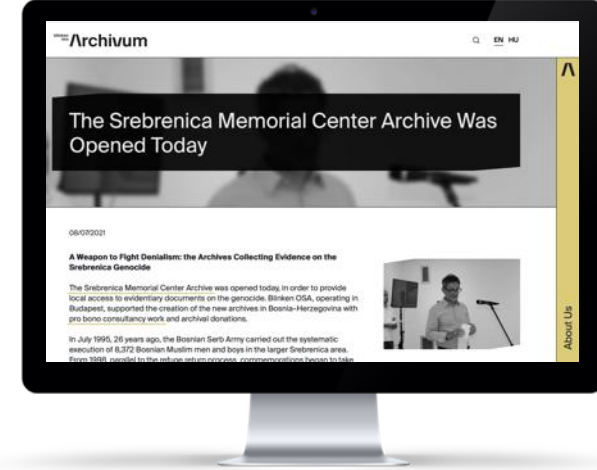
[Okumak için Tıklayın](#)

KAVRAM Dijital Anma: Çatışmanın yeniden yaşanmasını önlemek için tarihin korunması.

ÖNEMİ Dijital anlatılar, nesiller ötesinde hafızayı korur, öğrencilere erişim sağlar ve hakikat, adalet ve iyileşme için bir araç olarak işlev görür.

TANIM Başkalarını eğitmek ve tarihin tekerrür etmesini önlemek amacıyla geçmişteki vahşetlerin, çatışmaların veya tarihsel travmaların hafızasını korumak için dijital platformların (arşivler, web siteleri, videolar, sanal sergiler) kullanılması.

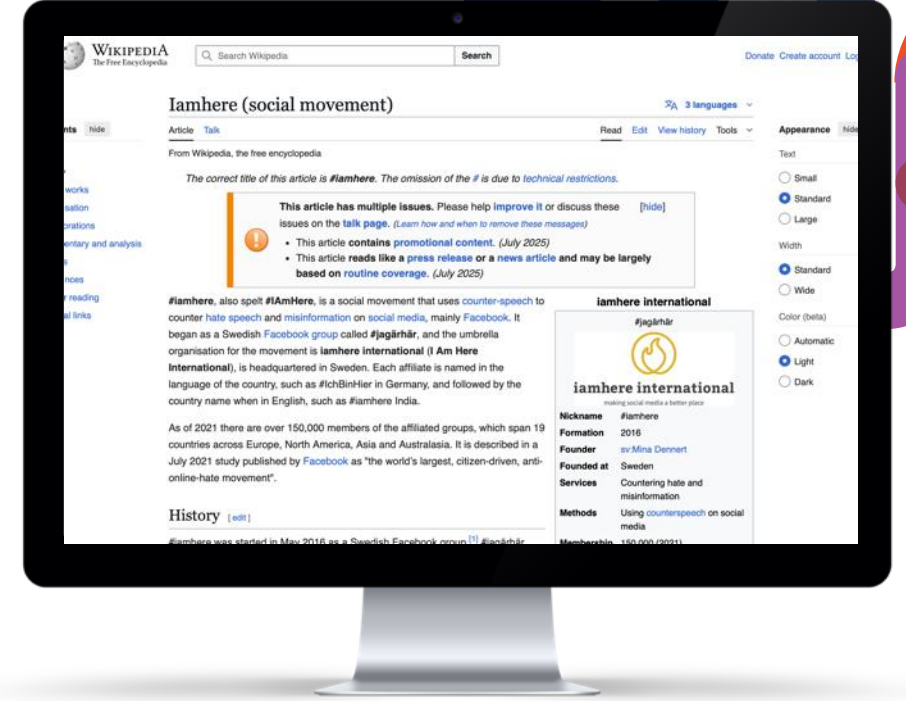
ÖRNEK Srebrenitsa Anma Merkezi farkındalığı artırmak ve inkârı engellemek amacıyla 1995 Bosna soykırımıyla ilgili tanıklıkların, fotoğrafların ve belgelerin dijital arşivini oluşturdu.

**Görüntülemek için
Tıklayın**

#BenBuradayım Uluslararası Hareketi

#BenBuradayım sosyal medya platformlarında, ağırlıklı olarak Facebook'ta, nefret söylemi ve dezenformasyonla mücadele etmek için karşı söylem kullanan küresel bir sosyal harekettir. İsveç'te #jagärhär olarak başlayan hareket, 19 ülkede 150.000'den fazla üyeye ulaşmıştır. Üyeler, nefret dolu anlatılara meydan okumak ve saygılı diyalogu teşvik etmek için çevrimiçi tartışmalara aktif olarak katılmaktadır. Hareket çevrimiçi konuşmaların nezaket ve yapıcılığını artırmada oldukça bilinen bir eylem olmuştur.

Görüntülemek için
Tıklayın

KAVRAM Sınır Ötesi Diyalog

Platformları: Bölünmüş toplulukları birbirine bağlayan çevrimiçi girişimler.

ÖNEMİ Bu platformlar, sınır ötesi diyalogun maliyetini ve riskini azaltır; gençlere ve topluluklara uzlaşma ve güven inşası için güvenli alanlar sunar.

TANIM Post-çatışma veya bölünmüş bölgelerde, özellikle farklı ülke veya topluluklardan insanları bir araya getirerek konuşmak, iş birliği yapmak ve birbirlerini anlamak için çevrimiçi platformlar ve girişimler.

ÖRNEK BuildUp'in PeaceTech Değişim Platformu dijital kolaylaştırma ve uzaktan işbirliği araçlarını kullanan barış inşacılarını birbirine bağlar.

Görüntülemek için
Tıklayın

KAVRAM **Çatışma Çözümünde Etik Hikâye Anlatımı:** Sorumlu habercilik ve içerik üretimi için ilkeler.

ÖNEMİ Etik olmayan habercilik zarar verebilir, önyargıları yayabilir veya travmayı istismar edebilir. Etik hikâye anlatımı empatiyi, saygıyı ve barış odaklı öğrenmeyi teşvik eder.

TANIM Özellikle travma, çatışma veya dışlanmış sesleri tartışırken, onur, rıza, bağlam ve kültürel hassasiyete saygı gösteren biçimlerde hikâyelerin oluşturulması ve paylaşılması:

[Tanık Sesi – Etik Hikâye Anlatımı İlkeleri](#)
[HIAS – Etik Hikâye Anlatımı Rehberi](#)

ÖRNEK Gençlik Mercek Barış Projesi (Kosova): Gençleri, yeniden travmatizasyonu önleyen ve bilgilendirilmiş onamı güvence altına alan etik kılavuzları kullanarak barış çabalarını belgelemek üzere eğitir.

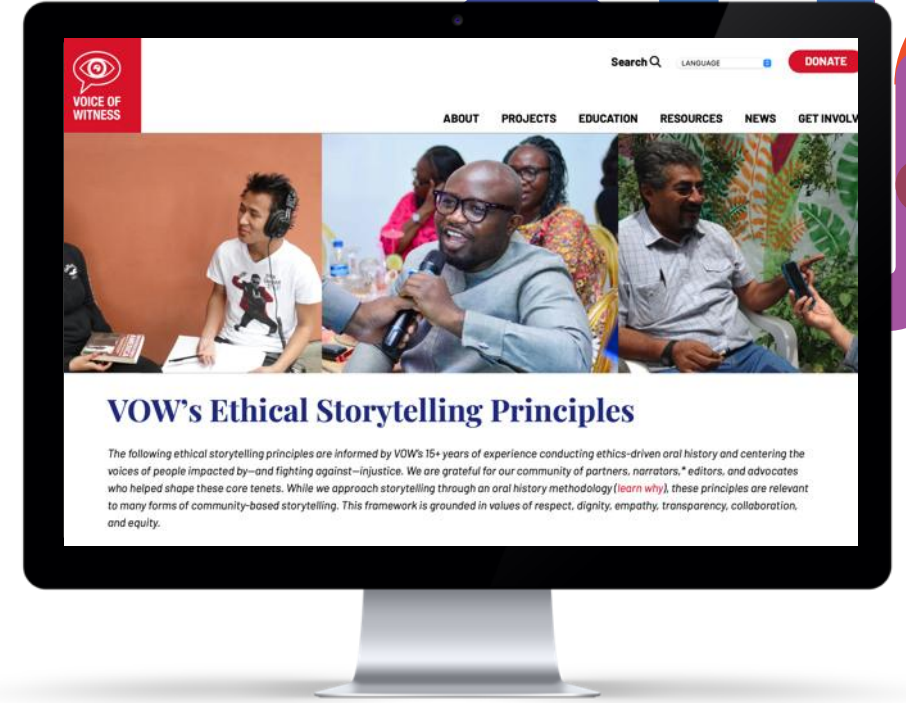

[Görüntülemek için](#)
[Tıklayın](#)

Tanık Sesi: Etik Hikâye Anlatımı İlkeleri

Tanık Sesi sözlü tarih ve sosyal adalet hikâye anlatımı konusunda 15 yılı aşkın deneyime dayanan kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. İlkeleri şunları vurgular:

- Sürdürülebilir ilişkiler aracılığıyla güven ve karşılıklı saygı oluşturmak.
- Anlatıcının etkinliğini ve onurunu önceliklendirmek.
- Sömürücü uygulamalardan kaçınan işbirlikçi hikâye anlatımı süreçleri.
- İlk hikâye anlatımının ötesinde şeffaflık ve uzun vadeli katılım.
Bu kaynak, hikâye anlatımı çabalarında onuru, empatiyi ve eşitliği merkeze almak isteyenler için özellikle değerlidir.

[Görüntülemek için](#)
Tıklayın

Konu 2

Sosyal Değişim için Hikâye
Anlatımı: Barış
Girişimlerini Teşvik Etmek
için Dijital Medyayı
Kullanmak

Temel Tanımlar ve Kavramlar: Hikâye Anlatımı ve Barış İnşası

- ➔ **Anlatı Çerçeveleme ve Karşı-Anlatılar:**
Olumlu etki için dijital söylemi şekillendirmek.
- ➔ **Kullanıcı Tarafından Oluşturulan İçerik ve Tabandan Gelen Hikâye Anlatımı:**
Toplulukları barış girişimlerine dahil etmek.
- ➔ **Barış için Görsel Medya ve Belgesel Film Yapımı:**
Videonun çatışma çözümündeki rolü.
- ➔ **Dijital Aktivizm için Sosyal Medya:**
Farkındalık ve eylem için platformları kullanmak.

KAVRAM Anlatı Çerçeveleme ve Karşı-Anlatılar: Olumlu etki için dijital söylemi şekillendirmek.

ÖNEMİ Çerçeveleme, inançları şekillendirir. Anlatıları yeniden sahiplenmek, önyargıyı parçalayabilir, radikalleşmeyi azaltabilir ve barışı destekleyebilir.

TANIM Anlatı çerçeveleme, insanların bir olayı nasıl yorumladığını şekillendirmek için bir hikâyenin yapılandırılma biçimidir. Karşı-anlatılar, alternatif bakış açıları ve yaşanmış gerçeklikler sunarak baskın veya zararlı söylemlere (örn. kalıp yargılar, düşman imgeleri) meydan okur.

ÖRNEK Avrupa Konseyi'nin “We CAN” projesi çatışma bölgelerindeki gençlerin nefret söylemine karşı karşı-anlatılar oluşturmalarına yardımcı olarak çevrimiçi hoşgörü ve kapsayıcılığı teşvik etmektedir.

[Okumak için Tıklayın](#)

KAVRAM Kullanıcı Tarafından Oluşturulan İçerik ve Tabandan Gelen Hikâye Anlatımı: Toplulukları barış girişimlerine dahil etmek.

ÖNEMİ Barış anlatıları, doğrudan etkilenenlerden geldiğinde güçlenir. Kullanıcı tarafından oluşturulan içerik (UGC), sahiplik duygusu, güven ve topluluk dayanıklılığı inşa eder.

TANIM Genellikle dışlanmış veya çatışmadan etkilenen topluluklardaki sıradan insanlar tarafından oluşturulup dijital platformlarda paylaşılan hikâyeler, fotoğraflar veya videolar. Temsil edilmeyen sesleri güçlendirir ve barış inşasını katılımcı kılar.

ÖRNEK Suriye'nin Sesleri: Mülteciler, bağımsız kanallarda yayınlanan kişisel video günlükleri aracılığıyla yolculuklarını ve umutlarını paylaşır.

[Okumak için Tıklayın](#)

KAVRAM Barış için Görsel Medya ve Belgesel Film Yapımı: Videonun çatışma çözümündeki rolü

ÖNEMİ Film, duyguyu, bağlamı ve karmaşıklığı yakalar. Küresel kitleleri barış sorunlarıyla yüzleşmeye davet eder ve inkâra veya kayıtsızlığa meydan okur.

TANIM Savaş bölgesinde anneliği gösteren kişisel bir belgesel olarak "For Sama" (Suriye), Suriye çatışmasını insanîleştirmekte ve dünya çapında empati uyandırmaktadır.

ÖRNEK "Sama İçin" (Suriye) – Waad Al-Kateab tarafından, savaş bölgesinde anneliği gösteren kişisel bir belgesel; Suriye çatışmasını insanîleştiriyor.

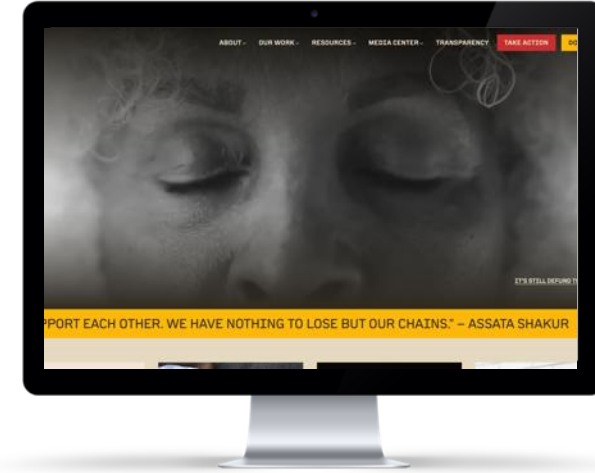
Görüntülemek için
Tıklayın

KAVRAM Dijital Aktivizm için Sosyal Medya: Farkındalık ve eylem için platformları kullanmak.

ÖNEMİ Dijital aktivizm, az kaynağa sahip insanlara bir ses ve platform verir. Savunuculuğu demokratikleştirir ve gerçek dünyada değişime yol açar.

TANIM Özellikle adaletsizlik veya çatışmadan etkilenen gençler ve toplumlar arasında farkındalık oluşturmak, harekete geçirmek ve iktidarı hesap vermek zorunda bırakmak için Instagram, TikTok, YouTube veya Facebook gibi platformların kullanılması. [#SudanİçinMavi](#)

ÖRNEK [#SiyahHayatlarÖnemlidir](#) Twitter ve Instagram aracılığıyla küresel bir harekete dönüştü. Avrupa'da ırkçılık karşıtlığı, polis hesap verebilirliği ve mülteci hakları konularında aktivizmi tetikledi.

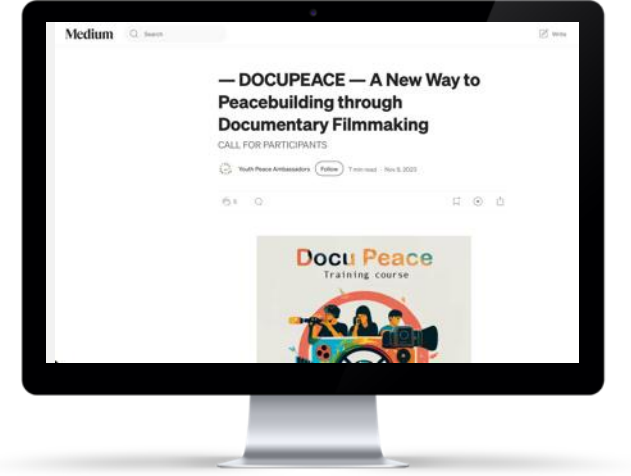
[Görüntülemek için](#)
Tıklayın

Belgesel Film Yapımı

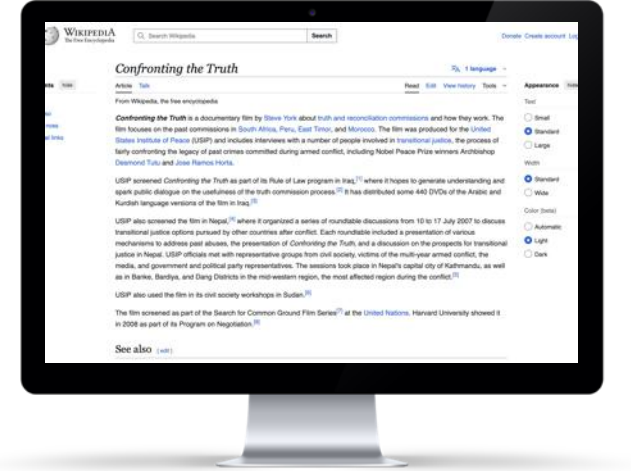
Belgesel film yapımı, çatışmanın duygusal derinliğini ve karmaşıklığını yakalar; empati ve anlayışı mümkün kılar.

DOCUPEACE gibi programlar, bireyleri şiddetle mücadele etmek ve barışı teşvik etmek için belgesel kullanmaları konusunda eğitir.

"Gerçekle Yüzleşmek" ve "Barış Koruyucular" gibi filmler, hakikat ve uzlaşma süreçlerini belgeleyerek geçiş dönemi adaletine ve kamuoyu diyaloguna katkıda bulunur.

[Görüntülemek için](#)
Tıklayın

[Görüntülemek için](#)
Tıklayın

Odak Alanı 1

**Sosyal Değişim için
Hikâye Anlatımı: Barış
Girişimlerini Teşvik
Etmek için Dijital
Medyayı Kullanmak**

Çatışma önleme ve çözüm yöntemi olarak dijital hikâye anlatımı.

Hikâye anlatımı, insanların travmayı işlemesine, deneyimlerini paylaşmasına ve bölünmüşlükleri aşarak bağlantı kurmasına yardımcı olur. Dijital biçimde barış için erişilebilir ve ölçeklenebilir bir araç hâline gelir; yerel toplulukların ötesinde binlere ulaşır. Çatışma insanlıktan çıkardığında, hikâyeler insanîleştirir. Dijital hikâye anlatımı, insanlara kapsayıcılığı ve gerçeği teşvik eden anlatıları yeniden sahiplenme gücü verir. Yaşanmış deneyimlere ses verir ve çatışma sonrası ya da bölünmüş topluluklarda diyalogu destekler.

Ukrayna'lı kadın Rusya Danilkina'nın yolculuğu. Yalnızca 21 yaşında, hayatını değiştiren patlamanın ardından yaşananları filme aldı ve inanılmaz bir şekilde şimdi bu deneyimden güç almaktadır.

Vaka Çalışması: Gerçek Hikâye Rusya Danilkina ve Olena Levytska'nın Yolculuğu

Ukraynalı kadın Rusya Danilkina'nın yolculuğu.

21 yaşında, hayatını değiştiren patlamanın ardından yaşananları filme aldı ve inanılmaz bir şekilde şimdi bu deneyimden güç almaktadır. Şubat 2023'te Ukrayna ordusunda telsiz operatörüken Herson'da Vladimir Putin'in kayar bomba sıندان çıkan şarapnel isabet etti.

İki yıl sonra, 125.000 Instagram takipçisine hikâyesini anlattı ve iyileşme sürecini belgeledi. Bu, Herson'dan alınan dokuz saniyelik korkunç görüntüleri de kapsamaktadır.

www.thesun.co.uk

[İzlemek için Tıklayın](#)

Vaka Çalışması: Gerçek Hikâye Rusya Danilkina ve Olena Levytska'nın Yolculuğu

Acı duymak yerine hayatını değiştirdi ve artık Superhumans'da çalışarak diğer etkilenmiş mağdurlara yardım etmekte, diğer gazilerin sivil yaşama uyum sağlamasına destek olmaktadır. Superhumans'daki hastaların çoğu askerler olmakla birlikte 38 yaşındaki Olena Levytska gibi siviller de tedavi görmektedir. Kryvyi Rih'te bir top saldırısından kaçan kalabalığın içinde trene düşerek bir bacağını kaybetti.

www.thesun.co.uk

[İzlemek için Tıklayın](#)

Konu 3

Barış Gazeteciliğini ve
Yapıcı Diyalogu
Destekleyen Avrupa Dijital
Platformları

Temel Tanımlar ve Kavramlar: Avrupa Barış İnşası Platformları

- ➔ **Barış Gazeteciliği - Savaş Gazeteciliği:** Sansasyonelizmden çözüm odaklı haberciliğe geçiş.
- ➔ **Barış Haberciliği için Dijital Platformlar ve Haber Toplayıcılar:** Sorumlu gazeteciği destekleyen araçlar.
- ➔ **Etik Medya Tüketimi ve Üretimi:** Gazeteciler ve içerik üreticileri için en iyi uygulamalar.
- ➔ **Yapıcı Diyalog Stratejileri:** Medyanın toplumlar arası konuşmaları nasıl teşvik ettiği, desteklediği ve beslediği.

KAVRAM Bariş Gazeteciliği - Savaş
Gazeteciliği: Sansasyonalizmden özüm
odaklı haberciliğe geçiş.

ÖNEMİ Medya, düşüncelerimizi ve
hislerimizi etkiler. Bariş gazeteciliği, anlayış
ve empatiyi besler; bunlar uzun vadeli
Çatışma dönüşümü için vazgeçilmezdir. Bariş
Gazeteciliğine Giriş

TANIM Bariş gazeteciliği özömlere,
bağlama, savaş ve çatışmanın dengeli
perspektiflerine ve insan hikâyelerine
odaklanır; sansasyonalizmden,
kutuplaşmadan ve insanlıktan çıkarmadan
kaçınır. atışmanın nedenlerini ve etkilerini
arastırır. Tüm taraflara ses verir

ÖRNEK TransConflict Sırbistan
Sırları, Boşnakları ve Hırvatları
yalnızca savaşanlar olarak değil
barışın iş birlikileri olarak
ereveleyen yerel uzlaşma
hikâyelerini yayımlar.

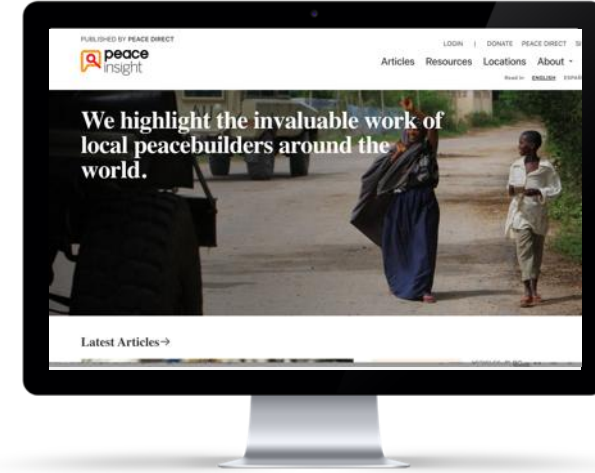
Bariş çabalarını ve uzlaşmayı öne çıkarır.
Saygılı, kışkırtmayan bir dil kullanır. **Savaş
gazeteciliği** ise aksine şiddeti, 'biz - onlar'
anlatılarını ve çarpıcı manşetleri öne
ıkarma eğilimindedir. Bariş Gazeteciliği
Nedir ve Unsurları Nelerdir?

KAVRAM Barış Haberciliği için Dijital Platformlar ve Haber Toplayıcılar: Sorumlu gazeteciliği destekleyen araçlar.

ÖNEMİ Bu platformlar az haber edilen hikâyeleri öne çıkarır, gazetecileri küresel ölçekte birbirine bağlar ve önyargılı ya da tıklama güdümlü anlatılara meydan okur.

TANIM Bunlar, genellikle barış inşası, haklar ve uzlaşmaya odaklanarak sorumlu, dengeli ve çeşitli haber içeriklerini derleyen, paylaşan veya destekleyen çevrimiçi araçlar ve platformlardır.

ÖRNEK Peace Insight – Dünya genelinden yerel barış inşası hikâyelerini sergiler.

Görüntülemek için
Tıklayın

Barış Gazeteciliği - Savaş Gazeteciliği: Sansasyonelizm ve Çözüm Odaklı Haberciliğe Geçiş

Barış Gazeteciliği, çatışma haberlerinde anlayış, empati ve çözümleri ön plana çıkaran bir habercilik yaklaşımıdır. Dengeli anlatılar sunmayı, ilgili tüm taraflara ses vermeyi ve çatışmaların altında yatan nedenlere ve olası çözümlerine odaklanmayı amaçlar. Bu yaklaşım **Savaş Gazeteciliği** ile tezat oluşturur; bu yaklaşım sıklıkla şiddeti öne çıkarır, 'biz - onlar' zihniyetini yayar ve sansasyonelizmi önceliklendirir.

Temel Farklılıklar:

Barış Gazeteciliği:

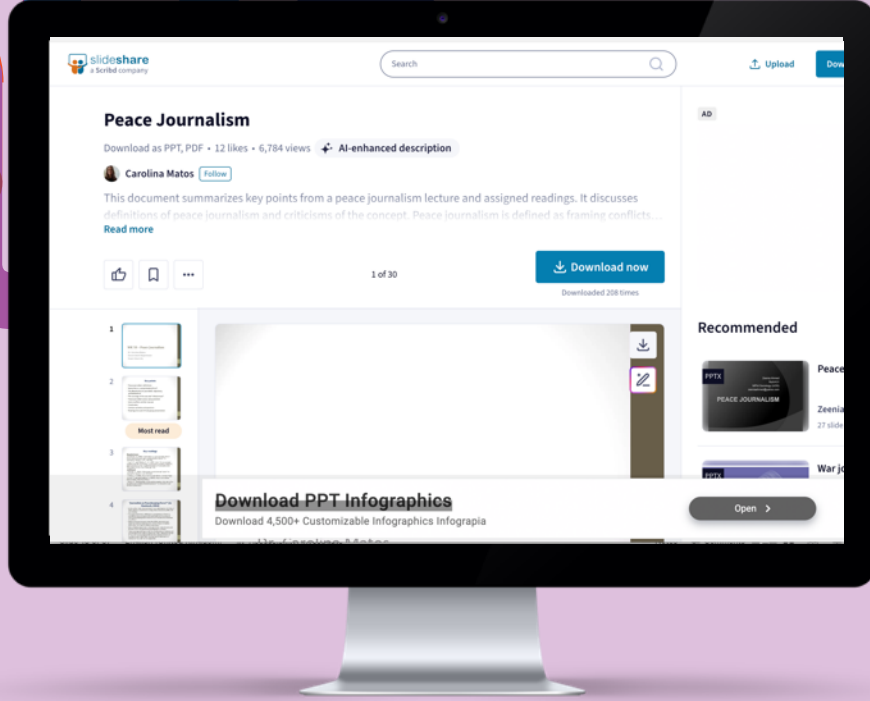
- Çatışmanın nedenlerini araştırmada proaktif.
- Tüm taraflara, özellikle dışlanmışlara ses verir.
- Çözümlere ve barış girişimlerine odaklanır.
- Şeytanlaştırıcı dilden ve sansasyonelizmden

Savaş Gazeteciliği:

- Olaylar gerçekleşirken olaylara odaklanan reaktif bir yaklaşım.
- Şiddeti ve çatışmayı vurgular.
- Çoğunlukla resmi anlatıları ve seçkin kaynakları destekler.
- Gerilimleri körükleyebilecek bir dil kullanır

Bariş - Savaş Gazeteciliği

Görüntölemek için
Tıklayın

Baris ve Savas Gazeteciligi

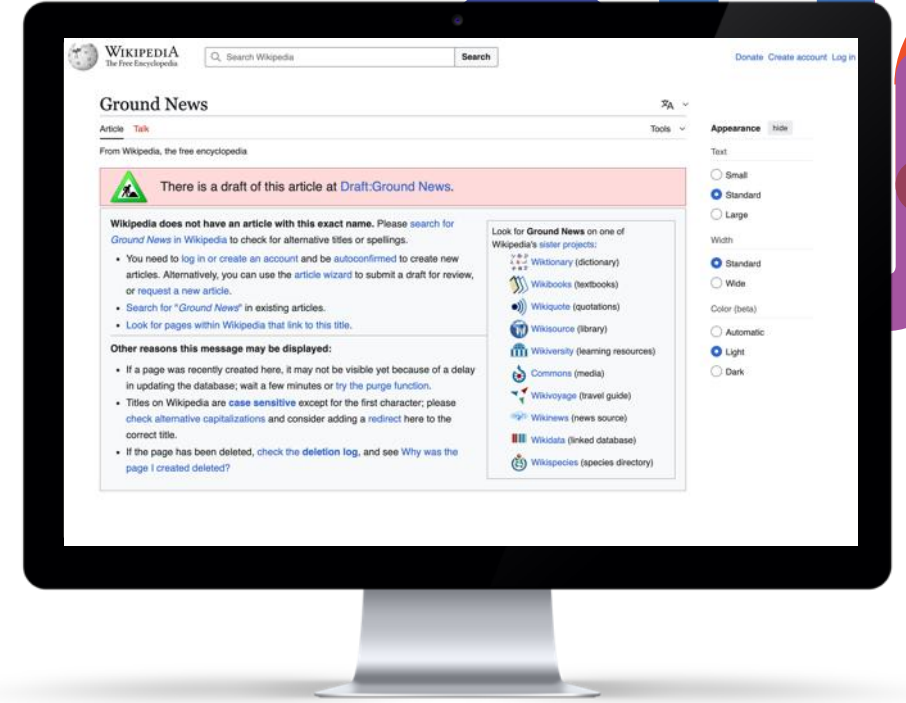
Savas Gazeteciligi	Baris Gazeteciligi
Reaktif (savaşın başlamasını bekler)	Proaktif (ongörür, habere erkenden baslar)
Görünür etkileri raporlar	Görünmez etkileri de raporlar (travma)
Elit odakli (liderler kaynak olarak)	Insan odakli
Farklılıklara odaklanir	Anlasma alanlarini raporlar
Simdiye ve buraya odaklanir	Nedenleri ve sonuclari raporlar
Kurban ve katil; iyi ve kötü	"Iyi adam" söyleminden kacirir
İki taraf odakli	Cok taraflı odakli
Partizan (tek tarafa önyargili)	Partizan olmayan (tarafsiz)
Sifir toplamli oyun (tek hedef)	Kazan-kazan yönelimi (cok hedef)
Baris anlasmasiyla haberi keser	Devam eder ve sonrasini raporlar
Magdurlastirici dil kullanir	Magdurlastirici dilden kacirir
Seytanlastirici ve duygusal kelimeler	Seytanlastirici ve duygusal kelimelerden kacirir

Barış Haberciliği için Dijital Platformlar ve Haber Toplayıcılar

Sorumlu Gazeteciliği Destekleyen Dijital Platformlar ve Araçlar

Dijital çağda, dengeli habercilik ve çeşitli bakış açılarını teşvik ederek barış gazeteciliğini desteklemek amacıyla çeşitli platformlar ve araçlar ortaya çıkmıştır.

→ **Ground News**: Kullanıcıların farklı medya kuruluşlarının aynı haberi nasıl aktardığını karşılaştırmasına olanak tanıyan, önyargıları öne çıkaran ve medya okuryazarlığını teşvik eden bir haber toplama platformu.

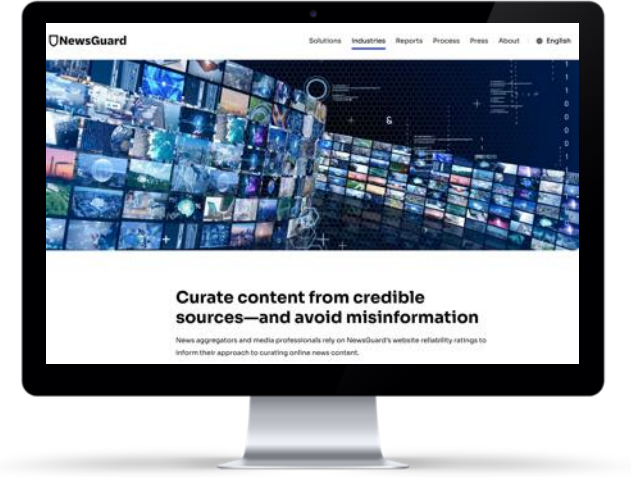

Görüntülemek için
Tıklayın

Bariş Haberciliği için Dijital Platformlar ve Haber Toplayıcılar

- **NewsGuard**: Okuyucuların güvenilir kaynakları belirlemesine ve dezenformasyondan kaçınmasına yardımcı olmak için haber web sitelerine güvenilirlik puanları verir.
- **UNESCO'nun Bariş için Sosyal Medya**: Özellikle şiddeti kışkırtıcı nefret söylemi olmak üzere çevrimiçi yayılan potansiyel olarak zararlı içeriğe karşı toplumların direncini güçlendirmeyi amaçlayan bir girişim.

Bu platformlar, az haberdar edilen hikâyeri öne çıkarmada, gazetecileri küresel ölçekte birbirine bağlamada ve önyargılı ya da tıklama güdümlü anlatılara meydan okumada kritik bir rol oynamaktadır.

**Görüntülemek için
Tıklayın**

**Görüntülemek için
Tıklayın**

KAVRAM Etik Medya Tüketimi ve Üretimi: Gazeteciler ve içerik üreticileri için en iyi uygulamalar.

ÖNEMİ Sorumlu medya; özellikle kırılgan barış süreçleri veya insani krizler döneminde hayatları koruyabilir, güven inşa edebilir ve daha fazla zararı önleyebilir.

TANIM Etik medya tüketimi kaynakları sorgulamayı, gerçekleri doğrulamayı ve zarar veya nefret yayan içeriklerden kaçınmayı ifade eder. Etik üretim ise gerçek, kapsayıcı, saygılı ve doğru medya oluşturmak anlamına gelir.

ÖRNEK Vahşete Tanık – Uluslararası Barolar Birliği tarafından geliştirilen ve kullanıcıların kimliklerini ve meta verilerini korurken insan hakları ihlallerini kaydetmesine, doğrulamasına ve iletmesine olanak tanıyan bir mobil uygulama.

Görüntülemek için
Tıklayın

KAVRAM Yapıcı Diyalog Stratejileri:

Medyanın toplumlar arası konuşmaları nasıl teşvik ettiği, desteklediği ve beslediği.

ÖNEMİ Medya aracılığıyla diyalog, kutuplaşmayı azaltabilir, empati inşa edebilir ve barış inşasını katılımcı ve gençlik liderliğinde bir sürece dönüştürebilir.

TANIM Yapıcı diyalog; saygılı, bilgili ve kapsayıcı konuşmaları farklılık hatları (örn. siyasi, etnik, dinî) boyunca kolaylaştırmak için dijital veya geleneksel medya platformlarını kullanmayı içerir.

ÖRNEK Makkers Podcast'i (Hollanda) karşıt görüşteki insanları anlaşmazlıklarını yapıcı biçimde konuşmaları için bir araya getirir.

Canlı yayınlanan tartışmalar veya soru-cevap oturumları düzenlemeyi ve çeşitli seslerin yer aldığı podcastler üretmeyi kapsar.

Odak Alanı 1

Barış Gazeteciliğini ve
Yapıcı Diyalogu
Destekleyen Avrupa
Dijital Platformları

Barış gazeteciliğinin medya kaynaklı kutuplaşmayı azaltmadaki rolü.

Dengeli habercilik, önyargılı anlatılara meydan okur; yapıcı söylemi ve bilgiye dayalı kamuoyu tartışmasını teşvik eder.

Barış gazeteciliği, çatışmaları adil ve doğru biçimde sunmayı, sansasyonelizm veya suçlamadan kaçınmayı, tüm taraflara özellikle barışı teşvik edenlere ses vermeyi ve yalnızca şiddete değil çözümlere odaklanmayı amaçlayan bir medya yaklaşımıdır.

Gazeteci ve barış araştırmacısı Johan Galtung tarafından kavramsallaştırılan barış gazeteciliği, genellikle korku, öfke ve bölünmeyi körükleyen **""kanıyorsa, manşettedir""** tarzı haberciliğe meydan okur.

[Sorumlu Çatışma Haberciliği: Gazetecilik Rolünü Yeniden Düşünmek](#), [Barış Gazeteciliği Tanımları](#), [Barış Gazeteciliği: Medya Gelistirmede Bir Arac mı?](#)

Medya Kaynaklı Kutuplaşma Açıklandı

Odak Alanı 1

Barış Gazeteciliğini ve
Yapıcı Diyalogu
Destekleyen Avrupa
Dijital Platformları

Medya kaynaklı kutuplaşma, dijital platformlar dahil haber medyasının siyasi bölünmelerin derinleşmesine ve sosyal uyumun zayıflamasına nasıl katkıda bulunabileceğini ifade eder. Bu; bilginin seçici sunumu, dezenformasyonun yayılması ve yankı odalarının ile filtre balonlarının teşvik edilmesi gibi çeşitli mekanizmalar aracılığıyla gerçekleşebilir.

Medya kaynaklı kutuplaşma haber veya sosyal medya haberciliğinde şunlar gerçekleştiğinde ortaya çıkar:

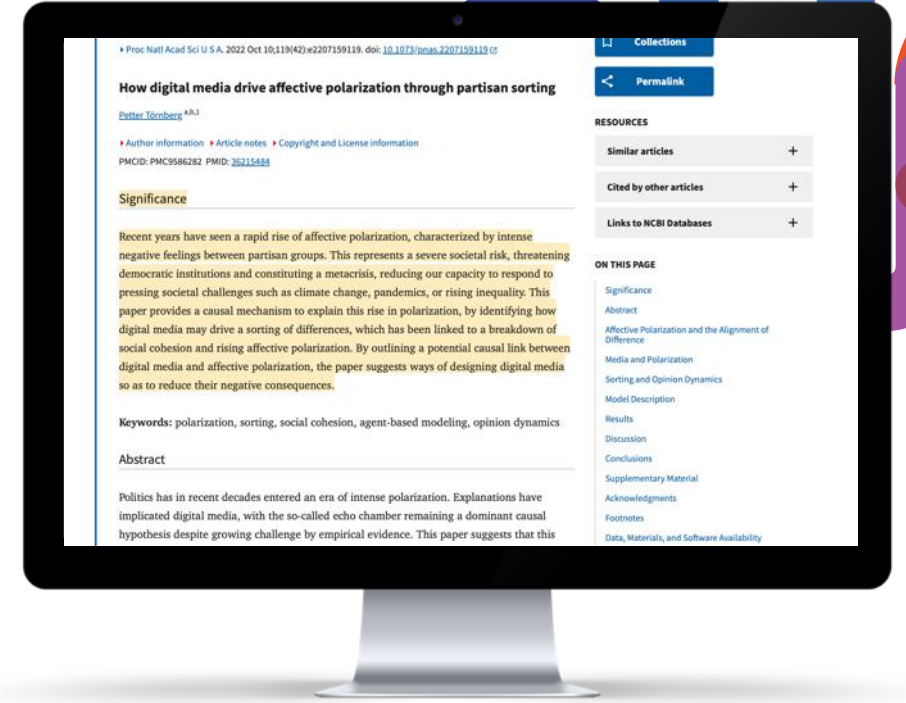
- "Biz - onlar" düşüncesini güçlendirir
- Duygusal dil veya seçici gerçekler kullanır
- Aşırı görüşleri yansıtır
- Dezenformasyon veya korku temelli anlatılar yayar

Bu, özellikle çatışma sonrası toplumlarda veya siyasi çalkantı ya da göç krizleri döneminde gerilimleri tırmandırabilir.

Medya Kutuplaşmayı Nasıl Tetikler

Seçici Habercilik ve Önyargı:

İyi niyetli olsalar bile haber kuruluşları, bilgiyi bir tarafı kayıran ya da karşı argümanları görmezden gelen bir şekilde kasıtsız veya kasıtlı olarak sunabilir. Bu, izleyiciler için çarpıtılmış bir gerçeklik algısı yaratabilir.

Dijital medya partizan ayrışma yoluyla duygusal kutuplaşmayı nasıl körükler

Görüntülemek için
Tıklayın

Konu 4

Vatandaş Gazeteciliğinin
Sosyal Uyumu
Güçlendirmedeki Rolü

Temel Tanımlar ve Kavramlar

Vatandaş Gazeteciliği Sosyal Uyumu Güçlendiriyor

- ➔ **Vatandaş Gazeteciliği - Geleneksel Medya:** Güçlü yönler, zorluklar ve etki.
- ➔ **Gerçek Doğrulama ve Dezenformasyon Önleme:** Tabandan gelen habercilikte güvenilirliği sağlamak.
- ➔ **Dijital Güvenlik ve Etik Habercilik:** Gazetecileri ve kaynakları korumak.
- ➔ **Topluluk Liderliğinde Medya Projeleri:** Sosyal uyumu güçlendiren vatandaş gazeteciliği girişimlerinin vaka çalışmaları.

KAVRAM Vatandaş Gazeteciliği -
Geleneksel Medya: Güçlü yönler,
zorluklar ve etki.

ÖNEMİ Vatandaş ve geleneksel medyayı
harmanlayarak gerçeğin anlatılmasını ve
topluluk güçlenmesini destekleyen daha
kapsamlı ve demokratik bir medya ortamı
oluşturulur.

TANIM Vatandaş gazeteciliği kurumsal haber
odaları dışında, genellikle akıllı telefonlar,
bloglar veya sosyal medya kullanan sıradan
bireyler tarafından yapılan haberciliği ifade
eder. Geleneksel medya ise

ÖRNEK Suriye Takip Projesi
uluslararası basının belirli bölgelere
erişemediği Suriye çatışması
sırasında sivil raporları gerçek
zamanlı olarak belgeledi.

kurulu haber kuruluşları bünyesinde
resmi editoryal denetim altında çalışan
profesyonel gazetecileri kapsar. Güçlü
yönleri arasında hızlı, ham ve kaynaktan
doğrudan habercilik ile yerel güven inşası
yer alır.

KAVRAM Gerçek Doğrulama ve Dezenformasyon Önleme: Tabandan gelen habercilikte güvenilirliği sağlamak.

ÖNEMİ Kırılgan barış inşası bağlamlarında, yanlış bilgiler gerilimleri tırmandırabilir; gerçek doğrulama güveni, istikrarı ve bilinçli eylemi destekler.

TANIM Gerçek doğrulama, medyada ve kamusal söylemdeki iddiaları doğrular. Özellikle çatışmaya duyarlı veya hızlı gelişen durumlarda yanlış bilgilerin yayılmasını önlemek için vazgeçilmezdir.

ÖRNEK Démagog girişimi Polonya'da gençleri TikTok ve Instagram'daki sahte manşetleri, manipüle edilmiş videoları ve duygusal dezenformasyonu tespit etmek için eğitiyor.

Görsel içeriği kontrol etmek için TinEye veya Google Ters Görsel Arama gibi araçları kullanın. Şu gibi siteleri kullanın: EU vs Disinfo, StopFake.org veya FactCheck.org

KAVRAM Dijital Güvenlik ve Etik Habercilik: Gazetecileri ve kaynakları korumak. Gazeteciler ve içerik üreticileri için en iyi uygulamalar.

ÖNEMİ Vatandaş muhabirleri genellikle olayların ilk tanıkları olur. Güvenliklerini ve etik standartlarını güvence altına almak, hayatları ve barış gazeteciliğinin güvenilirliğini korur.

TANIM Dijital güvenlik özellikle baskıcı veya riskli ortamlarda çalışan gazeteciler için son derece kritik olan kişisel verilerin, iletişimin ve kimliklerin korunması anlamına gelir. Etik habercilik, hassas içeriklerin sorumlu biçimde işlenmesini kapsar.

ÖRNEK Witness küresel ölçekte aktivistleri, rıza, depolama ve mağdurları tehlikeye atmama konularında rehberlik ederek insan hakları ihlallerini güvenli biçimde filme almak için eğitiyor.

Şifreli mesajlaşma uygulamaları kullanın (örn. Signal). Hassas çatışma fotoğraflarındaki yüzleri veya isimleri bulanıklaştırın. Dosyaları güvenli biçimde depolayın (örn. Tails OS veya şifreli USB'ler)

KAVRAM Topluluk Liderliğinde Medya

Projeleri: Sosyal uyumu güçlendiren vatandaş gazeteciliği girişimlerinin vaka çalışmaları.

ÖNEMİ Topluluklar kendi hikâyelerini anlattığında kimliği yeniden sahlenirler, onuru teşvik ederler ve korku ile dışlanma döngülerini kırarlar; dayanıklılığı ve birliği teşvik ederler ve mümkün kılarlar.

TANIM Topluluk liderliğinde medya genellikle kapsayıcılık, savunuculuk ve sosyal uyum için bir araç olarak yerel halkın kendi yaşamlarıyla ilgili içerikleri üretip paylaştığı tabandan gelen girişimleri ifade eder.

ÖRNEK Medya Girişimleri Merkezi (Ermenistan): Karşıt etnik gruplardan gençlerin birlikte barış videoları ve animasyonlar oluşturmalarını destekler

Görüntülemek için
Tıklayın

Odak Alanı 1

Dijital Köprüler
Kurmak:
Medyanın Barış İnşası
ve Sosyal Uyumdaki
Gücü

Topluluk odaklı hikâye anlatımı ve gerçeği söyleme aracı olarak vatandaş gazeteciliği.

Vatandaş gazeteciliği nedir?

Vatandaş gazeteciliği, akıllı telefonlar, bloglar veya sosyal medya gibi dijital araçları kullanarak haberler aktaran, olayları belgeleyen veya kendi topluluklarından hikâyeler paylaşan **sıradan insanların (profesyonel olmayan muhabirlerin)** faaliyetini ifade eder.

Medya üretimini demokratikleştirir ve **hikâye anlatımı gücünü konulara en yakın insanların eline verir.**

Bu tabandan gelen yaklaşım **toplulukları** özellikle ana akım medyanın yokluğunu hissettirdiği veya taraflı olduğu bölgelerde anlatılarını paylaşmaları için **güçlendirir.**

CORRECTIV
**SPOT
LIGHT**

Odak Alanı 1

Dijital Köprüler
Kurmak:
Medyanın Barış İnşası
ve Sosyal Uyumdaki
Gücü

Topluluk odaklı hikâye anlatımı ve gerçeği söyleme aracı olarak vatandaş gazeteciliği.

Vatandaş gazeteciler anlatılmamış hikâyeleri belgeler; çatışmalar ve toplumsal sorunlar hakkında yerel bakış açıları sunar.

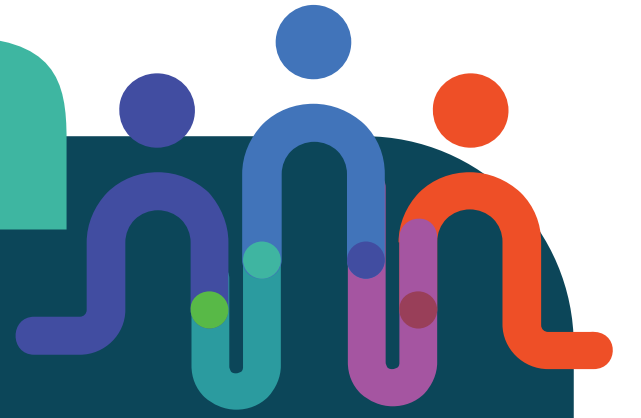
tarafından tanımlandığı üzere, bu **Jay Rosen**, "izleyici olarak bilinen kişilerin ellerindeki basın araçlarını birbirlerini bilgilendirmek için kullandığı anlardır."

https://en.wikipedia.org/wiki/Citizen_journalism

Topluluk odaklı hikâye anlatımı ve gerçeği söyleme aracı olarak vatandaş gazeteciliği neden önemlidir?

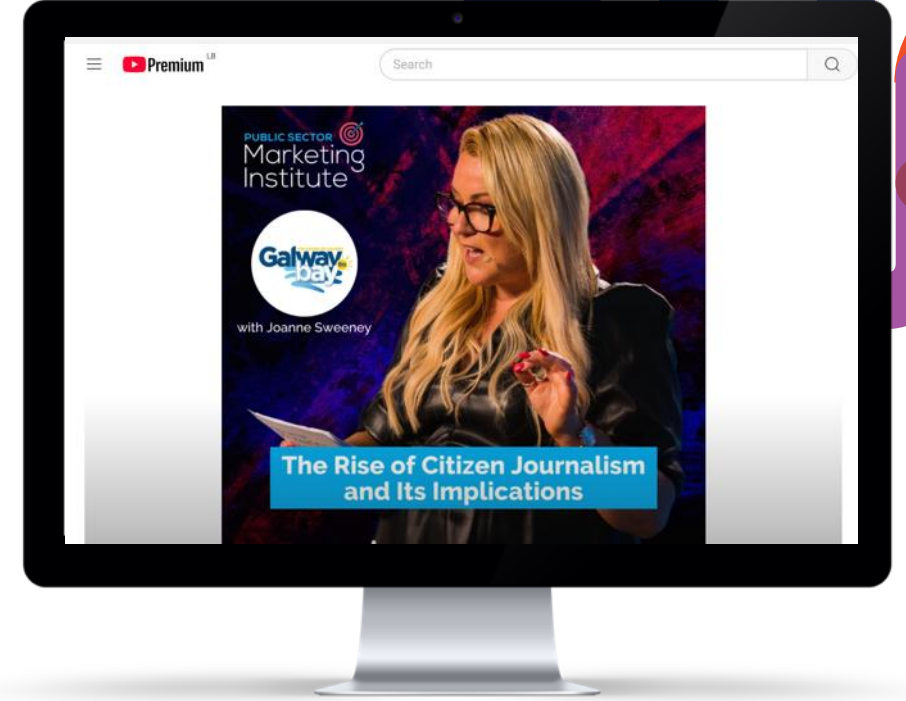

- Dışlanmış Sesleri Güçlendirmek:** Temsil edilmeyen gruplara deneyimlerini ve bakış açılarını paylaşmaları için bir platform sağlar.
- Dezenformasyonla Mücadele Etmek:** Yanlış anlatılara meydan okuyan ve gerçeğe dayalı haberciliği teşvik eden birinci elden tanıklıklar sunar.
- Empati ve Anlayışı Mümkün Kılmak:** Kişisel hikâyeler karmaşık sorunları insanîleştirir; bölünmüşlükleri kapatır ve sosyal uyumu teşvik eder.
- İnsan Hakları İhlallerini Belgelemek:** Haksızlıkları kaydederek ve gün yüzüne çıkararak hesap verebilirlik için bir araç işlevi görür.

Vaka Çalışması: Vatandaş Gazeteciliğinin Yükselişi

Vatandaş Gazeteciliğinin Yükselişi: Vatandaş gazeteciliğinin büyümesi ve günümüz dijital dünyasındaki rolü üzerine bir tartışma. İrlanda'dan Galway Bay FM ile 'Sahte mi Gerçek mi – Siz Karar Verin' üzerine derinlemesine bir inceleme: vatandaş gazeteciliğinin yükselişini, influencer'larla bulanıklaşan sınırları ve gazetecilik bağımsızlığını yitirdiğinde demokrasiye yönelik gerçek tehdidi tartışıyoruz. Eğitimli gazetecilerin sesi, özellikle günümüzün sosyal medya ortamında daha yüksek sesle çıkmalıdır.

<https://www.youtube.com/watch?v=OTEr5zlsU6o>

Vatandaş gazeteciliğinin yükselişi

**Görüntülemek için
Tıklayın**

Vatandaş Gazeteciliğinin Evrimi ve Etkisi

Vatandaş gazeteciliğinin kökleri, blogların ve çevrimiçi forumların insanlara düşüncelerini ve deneyimlerini paylaşmak için ilk kez bir platform sunduğu internetin ilk günlerine kadar uzanmaktadır. Ancak haber yapımını gerçek anlamda demokratikleştiren şey, akıllı telefonların ve sosyal medyanın ortaya çıkışı olmuştur. Elinde bir akıllı telefonla herkes, gelişen haber olaylarını anında yakalayıp paylaşabilmekte; çoğu zaman dakikalar içinde küresel bir kitleye ulaşabilmektedir.

Gerçek Zamanlı Habercilik: Vatandaş gazeteciliğinin en önemli avantajlarından biri, gerçek zamanlı güncellemeler sunabilme kapasitesidir. Geleneksel medya kuruluşları çoğunlukla belirli haber döngülerine bağımlıyken vatandaş gazeteciler haberleri gerçekleştiği anda aktarabilmekte; son dakika gelişmelerine anında kapsam sağlayabilmektedir.

Çeşitli Bakış Açıları: Vatandaş gazeteciliği, haber dünyasına çeşitli sesler ve bakış açıları katar. Dışlanmış ve temsil edilmeyen toplulukların kendi hikâyelerini anlatmasına olanak tanır; ana akım medyanın gözden kaçırabileceği sorunları gün yüzüne çıkarır.

Vatandaş Gazeteciliğinin Evrimi ve Etkisi

Artırılmış Hesap Verebilirlik: Vatandaş gazeteciler çoğunlukla gözetleyici rolü üstlenir; yetkilileri ve kurumları hesap vermek zorunda bırakır. Kanıtları anında kaydetme ve paylaşma kapasiteleri sayesinde yolsuzluğu, adaletsizliği ve usulsüzlükleri gün yüzüne çıkarabilirler.

Geleneksel Medyayı Tamamlamak: Vatandaş gazeteciliği, ek bilgi kaynakları ve saha gözlemleri sunarak geleneksel medyayı tamamlar. Bu iş birlikçi yaklaşım, haber kapsamının genel kalitesini ve kapsamını artırabilir.

Modül 4: Dijital Köprüler Kurmak: Medyanın Barış İnşası ve Sosyal Uyumdaki Gücü

Tamamladınız **Bölüm 4 - Odak Alanı 4**
Vatandaş Gazeteciliğinin Sosyal Uyumu
Güçlendirmedeki Rolü

www.includememedia.eu

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Belirtilen görüş ve fikirler yalnızca yazara/yazarlara aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Avrupa Birliği veya hibe makamı bunlardan sorumlu tutulamaz.

* Atık yönetimi için lütfen bu belgeyi renkli yerine gri tonlamalı veya siyah-beyaz yazdırın. Lütfen kağıdın her iki yüzüne (çift taraflı) yazdırın ve mümkünse birden fazla slayt veya sayfayı tek sayfaya sığdırın.